

CURTEA
DE APEL CHIȘINĂU

2043, mun. Chișinău, str. Teilor 4
www.instante.justice.md; e-mail: cac@justice.md
Tel. (022) 409-209; Fax: (022) 635-355

CHISINAU
COURT OF APPEAL

4 Teilor str., Chișinău 2043
www.instante.justice.md; e-mail: cac@justice.md
Tel. (022) 409-209; Fax: (022) 635-355

Nr. 4-3575-24/2021 din 10.11.21

Curtea Constituțională a RM

mun. Chișinău, str. Alexandru Lăpușneanu, nr. 28

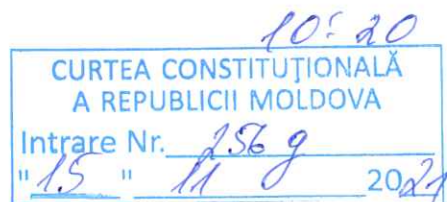
Curtea de Apel Chișinău, Vă expediază cererea depusă de directorul financiar al SRL „Suvorov-Vin” privind controlul constituționalității al art. 60, alin.(4) din Cod de executare al RM, la dosarul civil nr. 2r-2677/21, la cererea de chemare în judecată depusă de debitorii ”ESMALDA” S.R.L. și ”SUVOROV-VIN” S.R.L. împotriva executorului judecătoresc Vînaga Corneliu privind anularea încheierii de primire spre executare și de intentare a procedurii de executare nr. 078- 691/2021 din 25 ianuarie 2021 și a încheierii de aplicare a măsurilor de asigurare nr. 078- 691/2021 din 25 ianuarie 2021.

Anexă: sesizare privind excepția de neconstituționalitate pe file;
încheierea Curții de Apel Chișinău din 09.11.2021 pe file.

Judecătorul Curții de Apel Chișinău

Iurie Cotruță

Sesizare privind excepția de neconstituționalitate

Ridicăta în fața Instanței de recurs: Curtea de Apel Chișinău

Dosar nr.: 2r-2677/21

Judecătorul: Iurie Cotruța

A. AUTORUL EXCEPȚIEI DE NECONSTITUȚIONALITATE

1. Denumire și sediu: SRL „Suvorov-Vin”, mun. Chișinău, str. Columna 108, MD-2012
2. Numărul și data înregistrării: IDNO 1002600000803
3. Numele administratorului: Utochkin Aleksei

5. Reprezentant: Neruh Serghei (*împuternicit prin ordinul de angajare și procura autenticată norarial nr. 8620 din 21.05.2019*)

6. Adresa reprezentantului (va fi anonimizată) -

7. Telefonul și e-mail-ul reprezentantului (vor fi anonimizate) -

B. INFORMAȚII PERTINENTE DESPRE CAZUL DEDUS JUDECĂȚII ÎN INSTANȚA DE DREPT COMUN

La data 01.02.2021 în adresa Judecătoriei Chișinău, Sediul Centru a fost depusă Contestația SRL „Suvorov-Vin” și SRL „Esmalda” împotriva Încheierilor nr. 078-691/2021 din 25.01.2021 privind primirea spre executare și de intentare a procedurii de executare și nr. 078-691/2021 din 25.01.2021 privind aplicarea măsurilor de executare.

În cadrul contestației, Contestatarii SRL „Suvorov-Vin” și SRL „Esmalda” au solicitat anularea Încheierii de acceptare spre executare a titlului de executare inclusiv pentru motivul că acesta din urmă nu corespunde prevederilor imperative ale legii.

În această ordine de idei, Titlul Executoriu nr. 2-9/11, la care se face referire în Încheierile nr. 078-691/2021 din 25.01.2021 privind primirea spre executare și de intentare a procedurii de executare și nr. 078-691/2021 din 25.01.2021 privind aplicarea măsurilor de executare nu respectă prevederile legale **cu privire la conținutul documentului executoriu, lipsind data eliberării acestuia și, prin urmare, nu reprezintă un document valabil și nu produce efecte juridice.**

Prin Încheierea Judecătoriei Chișinău, Sediul Centru nr. 25-357/21 din 10.09.2021 s-a dispus a respinge cererea de contestare înaintată de către debitorul SRL „Esmalda” și debitorul SRL „Suvorov-Vin” împotriva SRL „Tomai-Vinex”, intervenienți accesorii executorul judecătoresc Vînaga Corneliu, Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală a Republicii Moldova privind contestarea încheierii de primire spre executare și de intentare a procedurii de executare și a încheierii de aplicare a măsurilor de asigurare, ca neîntemeiată.

În motivarea Încheierii sale, instanța de fond a indicat următoarele argumente principale:
*„S-a stabilit că, prin încheierea nr. 078-691/2021 din 25 ianuarie 2021, executorul judecătoresc a primit spre executare titlul executoriu nr. 2-9/11 din 18 decembrie 2020, emis de Curtea Supremă de Justiție și a intentat procedura de executare nr. 078-691/2021. (f.d. 73-75)
 Se reține că, debitorii nu au invocat niciunul din temeiurile de la art. art. 61 lit. b, e) și f) din Codul de executare, contestatarii au motivat cererea privind contestarea încheierii de primire spre*

executare și de intentare a procedurii de executare și a încheierii de aplicare a măsurilor de asigurare emise de către executorul judecătoresc în temeiul art. 61 alin. (1), lit. c) Cod de executare. Instanța de judecată consideră că este incident speței pct. 61 din Hotărârea Curții Constituționale privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din art. 61 alin. (1) din Codul de executare, în conformitate cu care, "Curtea nu poate constata nici în acest caz necesitatea existenței unei puteri discreționare oferite executorului judecătoresc, mai ales că, potrivit articolului 60 alin. (4) din Codul de executare, încheierea privind intentarea procedurii de executare emisă în baza unui document neconform cu prevederile articolului 14 din Cod este exceptată de la controlul judecătoresc"

Interpretând într-o manieră coroborată normele legale citate supra, instanța de judecată statuează, primordial, că debitorul are facultatea de a contesta încheierea privind intentarea procedurii de executare în temeiul prevăzut la art. 61 lit. b, e) și f) din Codul de executare, în subsidiar, că în temeiul art. 61 alin. (1) lit. c) Cod de executare încheierea privind intentarea procedurii de executare nu poate fi contestată, or, prin pct. 61 din Hotărârea Curții Constituționale s-a statuat și rezultă expres faptul dat, se reiterează că, încheierea privind intentarea procedurii de executare emisă în baza unui document neconform cu prevederile articolului 14 din Cod este exceptată de la controlul judecătoresc.

În subsidiar, în ședința de judecată, reprezentantul contestatarilor nu a demonstrat de ce termenul de 15 zile acordat de către executorul judecătoresc pentru executare benevolă a documentului executoriu nu ar fi fost unul rezonabil, în context, s-a mai stabilit că, debitorii nici nu au solicitat în cadrul procedurii de executare stabilirea unui grafic în vederea executării documentului executoriu, din care motive, instanța va aprecia motivul invocat referitor la neacordarea unui termen de executare benevolă ca fiind unul formal."

Astfel, instanța de judecată nu a examinat chestiunea anulării încheierilor menționate în temeiul art. 61 alin. (1) lit. c) din Codul de Executare, invocând faptul că acest capăt de cerere este exceptat de la controlul judecătoresc.

C. OBIECTUL SESIZĂRII

Prezenta sesizare are drept obiect de exercitare a controlului constituționalității:

- sintagma folosită în prevederea art. 60 alin. (4) din Codul de Executare: **„poate fi contestată doar de debitor, în temeiul prevăzut la art.61 lit. b), e) și f) din prezentul cod”** – care restrânge dreptul la acces liber la justiție și dreptul la un remediu efectiv, prevăzute de art. 6 și art. 13 din Convenția Europeană pentru Drepturile Omului.

Articolul 60. Intentarea procedurii de executare

(4) Încheierea privind intentarea procedurii de executare poate fi contestată doar de debitor, în temeiul prevăzut la art.61 lit.b), e) și f) din prezentul cod, în instanța de judecată în a cărei circumscripție teritorială biroul executorului judecătoresc își are sediul sau, în cazul municipiului Chișinău, în instanța de judecată în a cărei circumscripție camera teritorială a executorilor judecătorești a stabilit competența teritorială a executorului judecătoresc. Contestația depusă împotriva încheierii de intentare a procedurii de executare nu are efect suspensiv.

Articolul 61. Refuzul de a intenta procedura de executare

(1) Executorul judecătoresc poate refuza intentarea procedurii de executare dacă: [Art.61 al.(1) cuvântul „poate” declarat neconstituțional prin HCC22 din 08.10.19, MO388-392/27.12.19 art.213; în vigoare 08.10.20]

a) documentul nu este de competența sa;

- b) termenul de prezentare a documentului spre executare a expirat;*
 - c) documentul nu este întocmit în conformitate cu prevederile art.14 din prezentul cod;*
 - d) documentul este înaintat de persoana care nu are împuternicirile respective, stabilite în modul prevăzut de legislație;*
 - e) termenul de executare benevolă acordat prin lege sau indicat în documentul executoriu nu a expirat;*
 - f) documentul a fost executat.*
- (2) Refuzul executorului judecătoresc de a intenta procedura de executare nu este o piedică pentru prezentarea repetată a documentului executoriu spre executare după înlăturarea neajunsurilor.*
- (3) Încheierea privind refuzul de a primi documentul executoriu spre executare poate fi contestată de creditor în instanța de judecată în a cărei circumscripție teritorială biroul executorului judecătoresc își are sediul.*

Prevederile legale actuale restrâng drepturile debitorului și ale altor participanți la procedura de executare de a contesta încheierea de intentare a procedurii de executare în ipoteza în care Executorul judecătoresc a acceptat spre executare un document care nu este întocmit în conformitate cu prevederile art. 14 din Codul de Executare, fiind contradicție cu prevederile art. 1, 4, 16, 20, 46 din Constituția RM.

D. LEGISLAȚIE PERTINENTĂ

1. Prevederi relevante ale Constituției

Articolul 1

Statul Republica Moldova

(3) Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sînt garantate.

Articolul 4

Drepturile și libertățile omului

(1) Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte.

Articolul 16

Egalitatea

(1) Respectarea și ocrotirea persoanei constituie o îndatorire primordială a statului.
(2) Toți cetățenii Republicii Moldova sînt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială.

Articolul 20

Accesul liber la justiție

(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.
(2) Nici o lege nu poate îngreuna accesul la justiție.

Articolul 46

Dreptul la proprietate privată și protecția acesteia

(1) Dreptul la proprietate privată, precum și creanțele asupra statului sînt garantate.
(2) Nimeni nu poate fi expropriat decît pentru o cauză de utilitate publică, stabilită potrivit legii, cu dreaptă și prealabilă despăgubire.
(3) Avera dobîndită licit nu poate fi confiscată. Caracterul licit al dobîndirii se prezumă.
(4) Bunurile destinate, folosite sau rezultate din infracțiuni ori contravenții pot fi confiscate numai în condițiile legii.
(5) Dreptul de proprietate privată obligă la respectarea sarcinilor privind protecția mediului înconjurător și asigurarea bunei vecinătăți, precum și la respectarea celorlalte sarcini care, potrivit legii, revin proprietarului.
(6) Dreptul la moștenire a proprietății private este garantat.

2. Prevederi relevante ale Convenției Europene a Drepturilor Omului

Preambul

Guvernele semnatare, membre ale Consiliului Europei [...] Hotărâte, în calitatea lor de guverne ale statelor europene animate de același spirit și avînd un patrimoniu comun de idealuri și de tradiții politice, de respect al libertății și de preeminență a dreptului, să ia primele măsuri pentru garantarea colectivă a anumitor drepturi enunțate în Declarația Universală

ARTICOLUL 1 Obligația de a respecta drepturile omului Înaltele Părți Contractante recunosc oricărei persoane aflate sub jurisdicția lor drepturile și libertățile definite în Titlul I al prezentei Convenții.

Articolul 6

Dreptul la un proces echitabil

1. Orice persoană are dreptul la judecarea cauzei sale în mod echitabil, în mod public și în termen rezonabil, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa.

Articolul 13

Dreptul la un remediu efectiv

Orice persoană, ale cărei drepturi și libertăți recunoscute de prezenta Convenție au fost încălcate, are dreptul de a se adresa efectiv unei instanțe naționale, chiar și atunci când încălcarea s-ar datora unor persoane care au acționat în exercitarea atribuțiilor lor oficiale.

3. Prevederi relevante ale Declarației Universale a Drepturilor Omului

Articolul 8

Orice persoană are dreptul la satisfacția efectivă din partea instanțelor juridice naționale competente împotriva actelor care violează drepturile fundamentale ce-i sunt recunoscute prin Constituție sau lege.

4. Prevederi relevante din Codul de procedură civilă

Articolul 2

Legislația procedurală civilă

(1) Procedura de judecare a cauzelor civile în instanțele judecătorești de drept comun este stabilită de Constituția Republicii Moldova, de hotărârile și deciziile Curții Europene a Drepturilor Omului, de hotărârile Curții Constituționale, de prezentul cod și de alte legi organice. Normele de drept procedural civil din alte legi trebuie să corespundă dispozițiilor fundamentale ale Constituției Republicii Moldova și prezentului cod.*

Articolul 5

Accesul liber la justiție

- (1) Orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanță judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-și apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile și interesele legitime.
- (2) Nici unei persoane nu i se va refuza apărarea judiciară din motiv de inexistență a legislației, de imperfecțiune, coliziune sau obscuritate a legislației în vigoare.

Articolul 6

Modalitățile de apărare a drepturilor, libertăților și intereselor legitime

Instanța judecătorească exercită apărarea drepturilor, libertăților și intereselor legitime prin somare la executarea unor obligații, prin declararea existenței sau inexistenței unui raport juridic, prin constatarea unui fapt care are valoare juridică, prin alte modalități, prevăzute de lege.

Articolul 19

Înfăptuirea justiției numai în instanță judecătorească

- (1) În cauzele civile, justiția se înfăptuiește potrivit reglementărilor legislației procedurale civile și numai de către instanțele judecătorești și de judecătorii ei, numiți în funcție în modul stabilit de lege.

Articolul 27

Disponibilitatea în drepturi a participanților la proces

- (1) Disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanților la proces, în primul rând a părților, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecății, precum și de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea și mijloacele procedurale de apărare.

Articolul 32

Imutabilitatea competenței jurisdicționale

- (1) Nimeni nu poate fi lipsit, fără consimțământul său, de dreptul la judecarea cauzei sale de către o instanță sau de judecătoria în a căror competență cauza respectivă este dată prin lege, cu excepția cazurilor expres stabilite de prezentul cod.

5. Prevederi relevante ale Codului de Executare nr. 443 din 24.12.2004

Articolul 1

Sarcina și scopul procedurii de executare

- (1) Procedura de executare are sarcina de a contribui la realizarea drepturilor creditorilor recunoscute printr-un document executoriu prezentat spre executare, în modul stabilit de lege.
- (2) În scopul îndeplinirii sarcinii prevăzute la alin. (1), legislația privind executarea stabilește competența executorului judecătoresc, modul și condițiile de executare silită a documentelor executorii.

Articolul 2

Principiul legalității

Executorul judecătoresc asigură executarea silită a documentelor executorii în strictă conformitate cu prezentul cod și cu alte acte normative.

Articolul 9

Atacarea actelor executorului judecătoresc

Participanții la procedura de executare, alte persoane interesate ale căror drepturi ori interese ocrotite de lege au fost încălcate printr-un act de executare pot ataca actul în conformitate cu legea.

Articolul 11

Documentele executorii

Sînt documente executorii și se execută conform normelor stabilite de prezentul cod: a) titlurile executorii eliberate de instanța de judecată în condițiile legii;

Articolul 14

Cuprinsul documentului executoriu

- (1) Documentul executoriu eliberat de instanța de judecată cuprinde:
- a) denumirea instanței de judecată care a eliberat documentul executoriu;
 - b) cauza în a cărei bază a fost eliberat documentul executoriu;
 - c) data pronunțării hotărîrii, dispozitivul (textual);
 - d) data rămîinerii definitive a hotărîrii sau mențiunea privind executarea imediată;
 - e) numele, prenumele și data nașterii sau denumirea debitorului și a creditorului, codul fiscal, domiciliul ori sediul lor, datele bancare de identificare;

- f) data eliberării titlului executoriu;
- g) mențiuni privind măsurile de asigurare a acțiunii;
- h) mențiunea privind autorizarea pătrunderii forțate a executorului judecătoresc în încăperile aflate în posesia sau în proprietatea debitorului, inclusiv în cele în care se află bunurile debitorului;
- i) alte mențiuni, după caz.

(2) Titlul executoriu, eliberat în temeiul unei hotărâri judecătorești, se semnează de către judecător și grefier și se certifică cu ștampila instanței de judecată.

(3) Alte documente executorii decât cele eliberate de instanța de judecată, cu excepția celor prevăzute la art. 11 lit. k), se semnează de persoana cu funcție de răspundere și se certifică cu ștampila organului respectiv. Ele vor cuprinde toate datele prevăzute la alin. (1), cu excepția prevederilor lit.g) și h).

(4) În cazul în care hotărârea instanței de judecată străine sau a arbitrajului internațional a fost recunoscută și încuviințată spre executare pe teritoriul Republicii Moldova, în titlul executoriu se indică atât denumirea instanței de judecată străine sau a arbitrajului internațional, precum și denumirea instanței de judecată din Republica Moldova care a recunoscut și a încuviințat executarea acestei hotărâri.

Articolul 44

Drepturile și obligațiile părților

- (1) În procesul executării, părțile au dreptul:
- k) să conteste actele executorului judecătoresc;

Articolul 60

Intentarea procedurii de executare

(1) Procedura de executare se intentează la cererea creditorului urmăritor sau, în cazurile prevăzute de prezentul cod, la demersul instanței de judecată, cu prezentarea documentului executoriu spre executare.

(11) În cazul executării dreptului de ipotecă în temeiul contractului de ipotecă învestit cu formulă executorie, procedura de executare se intentează cu prezentarea și examinarea documentelor prevăzute la art. 34 alin. (6) lit. c) din Legea nr. 142-XVI din 26 iunie 2008 cu privire la ipotecă.

(2) Creditorul este liber să depună documentul executoriu la orice executor judecătoresc, ținând cont de prevederile art.30 din prezentul cod.

(3) În termen de 3 zile de la primirea documentului executoriu, executorul judecătoresc emite o încheiere cu privire la intentarea procedurii de executare, pe care o expediază părților în procedura de executare în cel mult 3 zile de la emitere, și propune debitorului de a executa documentul executoriu în termen de 15 zile, fără să întreprindă acțiuni de punere în executare a documentului executoriu. La încheierea cu privire la intentarea procedurii de executare va fi anexat borderoul de calcul al cheltuielilor de executare legate de plata taxei de intentare și de arhivare a dosarului de executare. Debitorului i se va expedia și copia documentului executoriu, certificată de executorul judecătoresc. Curgerea termenului începe din momentul comunicării debitorului a încheierii cu privire la intentarea procedurii de executare în condițiile art.67 din prezentul cod.

(31) În cazul documentelor executorii cu executare imediată, cu excepția celui menționat la art.27 din prezentul cod, executorul judecătoresc propune debitorului executarea documentului executoriu în termen de 3 zile, fără întreprinderea acțiunilor de punere în executare a documentului executoriu în acest termen.

(32) În cazul în care debitorul nu execută documentul executoriu în termenul menționat la alin.(3) sau (31) al prezentului articol, executorul judecătoresc continuă procedura de executare,

expediind părților o încheiere în acest sens, însoțită de borderoul de calcul al altor cheltuieli de executare, cu mențiunea că suma acestora, care urmează a fi încasată de la debitor, se va stabili ulterior în condițiile legii.

(4) Încheierea privind intentarea procedurii de executare poate fi contestată doar de debitor, în temeiul prevăzut la art.61 lit.b), e) și f) din prezentul cod, în instanța de judecată în a cărei circumscripție teritorială biroul executorului judecătoresc își are sediul sau, în cazul municipiului Chișinău, în instanța de judecată în a cărei circumscripție camera teritorială a executorilor judecătorești a stabilit competența teritorială a executorului judecătoresc. Contestația depusă împotriva încheierii de intentare a procedurii de executare nu are efect suspensiv.

Articolul 61

Refuzul de a intenta procedura de executare

(1) Executorul judecătoresc poate refuza intentarea procedurii de executare dacă: [Art.61 al.(1) cuvântul „poate” declarat neconstituțional prin HCC22 din 08.10.19, MO388-392/27.12.19 art.213; în vigoare 08.10.20]

- a) documentul nu este de competența sa;
- b) termenul de prezentare a documentului spre executare a expirat;
- c) documentul nu este întocmit în conformitate cu prevederile art.14 din prezentul cod;
- d) documentul este înaintat de persoana care nu are împuternicirile respective, stabilite în modul prevăzut de legislație;
- e) termenul de executare benevolă acordat prin lege sau indicat în documentul executoriu nu a expirat;
- f) documentul a fost executat.

(2) Refuzul executorului judecătoresc de a intenta procedura de executare nu este o piedică pentru prezentarea repetată a documentului executoriu spre executare după înlăturarea neajunsurilor.

(3) Încheierea privind refuzul de a primi documentul executoriu spre executare poate fi contestată de creditor în instanța de judecată în a cărei circumscripție teritorială biroul executorului judecătoresc își are sediul.

Articolul 161

Persoanele care sînt în drept să conteste actele de executare

(1) Actele de executare întocmite de executorul judecătoresc sau acțiunile/inacțiunea acestuia pot fi contestate de către părți și de alți participanți la procesul de executare, precum și de terți care consideră că prin actele de executare sau acțiunile/inacțiunea executorului judecătoresc le-a fost încălcat un drept recunoscut de lege. Actele de executare întocmite de executorul judecătoresc nu pot fi contestate dacă din momentul săvîrșirii lor au trecut mai mult de 6 luni. [Art.161 al.(1) teza a doua „Actele de executare întocmite de executorul judecătoresc nu pot fi contestate dacă din momentul săvîrșirii lor au trecut mai mult de 6 luni” declarată neconstituțională prin HCC8 din 05.04.19, MO148-158/26.04.19 art.77; în vigoare 05.04.19]

(2) Cererea privind contestarea actelor de executare sau acțiunilor/inacțiunii executorului judecătoresc se înaintează în instanța de judecată în a cărei rază teritorială se află biroul executorului judecătoresc sau, în cazul municipiului Chișinău, în instanța de judecată în a cărei circumscripție camera teritorială a executorilor judecătorești a stabilit competența teritorială a executorului judecătoresc.

(3) Cererea prevăzută la alin.(2) nu se supune taxei de stat.

E. EXPUNEREA ARGUMENTELOR ADUSE ÎN SPRIJINUL OBIECTULUI SESIZĂRII

A. Pretinsa încălcare a art. 20 din Constituție

Titlul executoriu, la care se face referire în Încheierile nr. 078-691/2021 din 25.01.2021 privind primirea spre executare și de intentare a procedurii de executare și nr. 078-691/2021 din 25.01.2021 privind aplicarea măsurilor de executare, nu respectă prevederile legale **cu privire la conținutul documentului executoriu, lipsind data eliberării acestuia** și, prin urmare, nu reprezintă un document valabil și nu produce efecte juridice.

Menționăm că Încheierea de primire spre executare și de intentare a procedurii de executare nr. 078-691/2021 din 25.01.2021 a Executorului Judecătoresc Vînaga Corneliu a fost emisă în lipsa unui document executoriu valabil și legal emis.

Documentul executoriu este supus unor condiții de formă. Acestea sunt prevăzute la art. 14 alin.

(1) Cod de Executare, potrivit căruia,

„(1) Documentul executoriu eliberat de instanța de judecată cuprinde:

a) denumirea instanței de judecată care a eliberat documentul executoriu;

b) cauza în a cărei bază a fost eliberat documentul executoriu;

c) data pronunțării hotărârii, dispozitivul (textual);

d) data rămânerii definitive a hotărârii sau mențiunea privind executarea imediată;

e) numele, prenumele și data nașterii sau denumirea debitorului și a creditorului, codul fiscal, domiciliul ori sediul lor, datele bancare de identificare;

f) data eliberării titlului executoriu;

g) mențiuni privind măsurile de asigurare a acțiunii;

h) mențiunea privind autorizarea pătrunderii forțate a executorului judecătoresc în încăperile aflate în posesia sau în proprietatea debitorului, inclusiv în cele în care se află bunurile debitorului;

i) alte mențiuni, după caz.”

Citând din jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, în Hotărârea sa nr. 22 din 08.10.2019, Curtea Constituțională a subliniat următoarele aspecte relevante în speță:

*„Curtea Europeană a menționat că **dreptul la executarea hotărârilor judecătorești definitive nu poate obliga un stat să pună în executare fiecare hotărâre cu caracter civil, indiferent de felul acesteia și de circumstanțele cauzei. În schimb, autoritățile trebuie să dispună de un arsenal juridic adecvat și suficient pentru a asigura respectarea obligațiilor pozitive care le revin** (Topcirov v. România (dec.), 15 iunie 2006).*

35. De asemenea, în cauze în care se cer acțiuni de la un debitor persoană privată, statul, în calitate de posesor al forței publice, trebuie să acționeze în mod diligent pentru a asista creditorul în executarea hotărârii judecătorești (Cebotari și alții v. Moldova, 27 aprilie 2009, § 40).

*36. Pe de altă parte, potrivit jurisprudenței Curții Europene, nu numai statul, dar **și creditorul trebuie să acționeze cu o anumită diligență pentru a asigura executarea în cauzele civile**. Acestuia îi revine sarcina de a se folosi de mijloacele puse la dispoziția sa de legislația națională și de a apela, la nevoie, la autoritatea publică pentru a-l asista la executare (Ciprova v. Republica Cehă (dec.), 22 martie 2005). Acest fapt presupune respectarea procedurii și a termenelor prevăzute de dreptul intern (Stanca Popescu v. România, 7 iulie 2009, §78).*

37. Examinând prevederile Codului de executare, în Decizia nr. 76 din 9 iulie 2018, Curtea Constituțională a constatat că legislatorul a pus la dispoziția creditorului mecanisme și garanții suficiente pentru asigurarea executării hotărârilor judecătorești definitive. Totuși, având în vedere principiul disponibilității în procesul civil și interesul creditorului privind executarea hotărârii

judecătorești, acesta din urmă trebuie să acționeze cu diligență pentru exercitarea dreptului de a cere executarea silită. În acest sens, Curtea a reținut că obligația persoanelor de a-și exercita drepturile procedurale civile în termenele stabilite de lege dau conținut ordinii de drept, astfel asigurându-se certitudinea și securitatea raporturilor juridice (§ 19). ”

În această ordine de idei, menționăm că norma prevăzută la art. 14 alin. (1) din Codul de Executare cu privire la conținutul titlului executoriu **reprezintă o normă imperativă**, iar nerespectarea acesteia exclude titlul de executare nr. 2-9/11, emis cu încălcarea normei pre-citate din cadrul legal, afectând de vicii fundamentale orice act emis în baza acestuia. În cazul, în care, Executorul Judecătoresc adoptă acte de procedură în baza unui titlu executoriu emis cu încălcarea normei imperative prevăzute la art. 14 alin. (1) din Codul de executare reprezintă **o sfidare a legii**, căderea în desuetudine a normei menționate și crearea precedentelor în care condițiile de formă a titlului executoriu vor fi apreciate de executorul judecătoresc în lipsa unor criterii obiective prevăzute de lege și în afara unui control al legalității acestor acțiuni din partea instanțelor de judecată.

Astfel, Executorul Judecătoresc Vînaga Corneliu, primind cerere de executarea unui document executoriu nevalabil, urma să refuze în intentarea procedurii de executare, în temeiul art. 61 alin. (1) lit. c) CE.

În acest context, **refuzul de a primi spre executare titlul executoriu care încalcă** exigențele prevăzute de lege la emiterea acestuia reprezintă **o obligație legală** a Executorului Judecătoresc, obligație care a fost încălcată de către Executorul Judecătoresc Vînaga Corneliu care a emis Încheierea de primire spre executare și de intentare a procedurii de executare în baza unui act care nu reprezintă titlu executoriu, în accepțiunea art. 11 Cod de Executare. Cu privire la motivul de refuz al documentului executoriu neîntocmit în conformitate cu prevederile articolului 14 din Codul de Executare, menționăm faptul că acesta nu este un drept discreționar al executorului judecătoresc, ci o **obligație legală** pe care executorul judecătoresc este obligat să o execute, or cuvântul „poate” din conținutul art. 61 alin. (1) din Codul de Executare a fost declarat neconstituțional prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 22 din 08.10.2019.

Astfel, Curtea Constituțională a constatat că „*Pentru a asigura coerența juridică a tuturor normelor legale aplicabile, sintagma „poate refuza” din articolul în discuție va dobândi forma unei certitudini, i.e. „refuză”.*”

Menționăm că neconformitatea titlului executoriu reprezintă temei de refuz pentru intentarea procedurii de executare silită. Or, titlul executoriu nu constituie un act emis de Executorul judecătoresc, motiv pentru care acesta **nu poate interveni în sensul modificării conținutului acestuia și nici nu-l poate adapta la condițiile legii**. Titlul executoriu, la care se face referire în Încheierile nr. 078-691/2021 din 25.01.2021 privind primirea spre executare și de intentare a procedurii de executare și nr. 078-691/2021 din 25.01.2021 privind aplicarea măsurilor de executare, nu are menționată data eliberării sale, în Încheierea Executorului judecătoresc din 25.01.2021 se indică data pronunțării Deciziei Curții Supreme de Justiție, și nu data eliberării titlului executoriu, care lipsește cu desăvârșire.

Potrivit art. 61 alin. (1) lit. c) din Codul de Executare:

*„(1) Executorul judecătoresc poate refuza intentarea procedurii de executare dacă: c) **documentul nu este întocmit în conformitate cu prevederile art. 14 din prezentul cod.**”*

Alin. (1) al articolului citat *supra*, după intervenția Curții Constituționale, prin Hotărârea nr. 22 din 08.10.2019, a devenit normă imperativă, care impune soluția de refuz în următoarele

circumstanțe: documentul nu este întocmit în conformitate cu prevederile art. 14 CE – lipsa unuia dintre elementele obligatorii ale documentului executoriu va determina refuzul de intentare a procedurii de executare.

În acest sens, menționăm că, potrivit articolului 10 alin. (3) din Codul de executare, *„executarea silită se efectuează în baza unui titlu executoriu sau a unui alt document care, potrivit codului, este calificat ca document executoriu.”*

Potrivit art. 11 lit. a) Cod de Executare: *„Sînt documente executorii și se execută conform normelor stabilite de prezentul cod: a) titlurile executorii **eliberate de instanța de judecată în condițiile legii**”.*

Așadar, la fel cum menționează și Curtea Constituțională în Hotărârea sa, *„în eventualitatea în care documentul executoriu nu întrunește condițiile de formă și de conținut prevăzute în articolul 14 din Codul de executare, acesta nu poate servi ca motiv de intentare a procedurii de executare.”*

Cu toate acestea, în speță, Executorul Judecătoresc, având o cerere de executare a unui document care nu reprezintă document executoriu în sensul Codului de Executare, a intentat procedura de executare în baza acestuia.

Conform art. 60 alin. (4) din Codul de Executare: *„Încheierea privind intentarea procedurii de executare poate fi contestată doar de debitor, în temeiul prevăzut la art.61 lit. b), e) și f) din prezentul cod, în instanța de judecată în a cărei circumscripție teritorială biroul executorului judecătoresc își are sediul sau, în cazul municipiului Chișinău, în instanța de judecată în a cărei circumscripție camera teritorială a executorilor judecătorești a stabilit competența teritorială a executorului judecătoresc. Contestația depusă împotriva încheierii de intentare a procedurii de executare nu are efect suspensiv.”*

Astfel, analizând posibilitatea de a contesta Încheierea de primire spre executare menționată, atestăm faptul că prevederile art. 60 alin. (4) din Codul de Executare **restrâng drepturile debitorilor privind egalitatea în fața legii, accesul liber la justiție și dreptul la un proces echitabil**, în privința cărora a fost intentată o procedură de executare în baza unui titlu nevalabil.

În acest sens, prevederile art. 60 alin. (4) din Codul de Executare, în modul în care sunt formulate în prezent, exclud posibilitatea debitorilor de a ataca Încheierea de intentare a procedurii de executare pentru motivul prevăzut la art. 61 lit. c) Cod de Executare. Astfel, debitorii sunt prejudiciați prin emiterea de către Executorul Judecătoresc a unui act care contravine normelor imperative ale Codului de Executare.

Menționăm faptul că legislația autohtonă nu conține o prevedere legală de salvagardare a interesului și drepturilor debitorilor în situația descrisă. Pe de altă parte, debitorii, în temeiul normelor generale de drept au posibilitatea de a contesta actele executorului judecătoresc, dar, având în vedere faptul că art. 60 alin. (4) Cod de Executare reprezintă ca o normă specială, aceasta primează în aplicare directă și interzice posibilitatea unui control judecătoresc în situația descrisă.

Prin urmare, Codul de Executare nu prevede nicio posibilitate de a contesta încheierea executorului prin care este intentată procedura de executare în baza unui document care nu reprezintă un titlu executoriu. În această ordine de idei, Debitorii nu pot obiecta împotriva actului emis, precum și nu pot supune controlului judecătoresc acțiunile ilegale ale Executorului judecătoresc, ceea ce încalcă dreptul la acces liber la justiție, în sensul că debitorii prejudiciați prin acțiunile menționate nu pot accede la o instanță de judecată și nu li se poate asigura un proces echitabil.

Accesul liber la justiție este garantat de Constituția Republicii Moldova și de art. 5 alin. (1) CPC: *„(1) Orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanță judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-și apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile și interesele legitime.”*

Art. 6 din Convenția Europeană stipulează că orice persoană are dreptul ca pricina sa *„să fie judecată în mod echitabil”*. Deși această expresie nu recunoaște explicit dreptul de acces la o instanță de judecată, ea comportă numeroase aspecte ale unei bune administrări a justiției. Curtea Europeană pentru Drepturile Omului (CEDO) de la Strasbourg consideră că *„echitatea, publicitatea și operativitatea procesului nu prezintă nici un interes în absența procesului”* (Nuala Mole, Catarina Harby. *Dreptul la un proces echitabil, în Ghidul privind punerea în aplicare a articolului 6 al Convenției europene pentru drepturile omului, Consiliul Europei, 2001, editat în Republica Moldova, 2003*).

De aceea, posibilitatea reală de a intenta un proces în materie civilă nu poate fi îngrădită de nici o lege (art. 20 alin. (2) din Constituție). În acest sens, CPC al RM stipulează că nici unei persoane nu i se poate refuza apărarea judiciară din motiv de inexistență a legislației, de imperfecțiune, coliziune sau obscuritate a legislației în vigoare (art. 5 alin. (2) CPC).

În aceeași ordine de idei, nimeni nu poate fi lipsit fără consimțământul său de dreptul judecării procesului în instanță.

Un temei de casare a Încheierii primei instanțe este cel prevăzut la art. 432 alin. (4), ultima teză: *„erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.”* Astfel, precum am arătat supra, **interpretarea eronată a legii**, cercetarea arbitrară a circumstanțelor de fapt, au dus la concluzia eronată a primei instanțe precum că, contestația Recurenților urmează a fi respinsă. În acest mod, a fost îngrădit dreptul Recurenților la accesul la justiție. Prin urmare, la caz, sunt întrunite motivele de casare a Încheierii Judecătorei Chișinău, Sediul Centru nr. 25-357/21 din 10.09.2021.

Prevederile art. 20 din Constituție sunt similare celor din art. 6 par. 1 al Convenției Europene a Drepturilor Omului: *„orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și întrun termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa”*. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat *„cu valoare de principiu”* că, la aplicarea art. 6 par. 1 din Convenție, nu interesează natura dispoziției legale după care litigiul urmează a fi soluționat (civilă, comercială, financiară, fiscală etc.) și nici natura autorității competente în materie (jurisdicție de drept comun, jurisdicție administrativă, jurisdicție corporatistă, organ administrativ etc.); singurul lucru care interesează este *„caracterul dreptului în discuție”* (CEDO, hotărârea din 16 iulie 1971, în cauza Ringeisen contra Austriei, Seria A, art.13, paragr. 94; hotărârea din 29 mai 1986, în cauza Feldburgge contra Țărilor de Jos, Seria A, nr.99, paragr. 26).

Conform jurisprudenței CEDO, *„dreptul de acces constituie un element inherent dreptului enunțat în articolul 6 paragraful 1. Aici nu este vorba despre o interpretare extensivă de natură a impune statelor contractante obligații noi: ea se bazează pe chiar termenii primei fraze a articolului 6 paragraful 1, citit în contextul său și în lumina obiectului și scopului Convenției, ca și a principiilor generale de drept. Curtea conchide astfel, fără a mai trebui să recurgă la „mijloace complementare de interpretare” în sensul articolului 32 al Convenției de la Viena, că articolul 6 paragraful 1*

garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanță judecătorească în vederea soluționării plângerilor privind drepturile și obligațiile sale cu caracter civil. Astfel, articolul consacră „dreptul la o instanță judecătorească”, din care dreptul de acces, adică dreptul de a se adresa instanței judecătorești în materie civilă, este doar un aspect. La acesta se adaugă garanțiile prevăzute de articolul 6 paragraful 1 privitoare atât la organizarea și compunerea instanțelor, cât și la desfășurarea proceselor. Pe scurt, întregul acestora formează dreptul la un proces echitabil” (Golder vs Regatul Marii Britanii și Irlandei de Nord, 21.02.1975).

Or, lipsirea debitorilor de accesul la organ de jurisdicție pentru a soluționa în fond o cauză cu care a fost sesizată, reprezintă **denegare de dreptate**, iar aceasta este prohibită prin lege (art. 5 alin. (2) CPC).

Potrivit art. 13 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului:

Orice persoană, ale cărei drepturi și libertăți recunoscute de prezenta Convenție au fost încălcate, are dreptul de a se adresa efectiv unei instanțe naționale, chiar și atunci când încălcarea s-ar datora unor persoane care au acționat în exercitarea atribuțiilor lor oficiale.

La caz, sesizăm o încălcare a dreptului la un remediu efectiv, consacrat la art. 13 CEDO și la art. 20 și art. 119 din Constituția Republicii Moldova. Or, împotriva hotărârilor judecătorești, părțile interesate și organele de stat competente pot exercita căile de atac, în condițiile legii. Prin urmare, Constituția Republicii Moldova consacră dreptul părților la exercitarea unei căi de atac împotriva hotărârilor organelor de stat competente. Potrivit art. 2 alin. (1) și (3) din Legea privind executorii judecătorești nr. 113 din 17.06.2010, „*Executorul judecătoresc este persoană fizică investită de stat cu competența de a îndeplini activități de interes public prevăzute de prezenta lege și de alte legi. În exercitarea atribuțiilor de serviciu, executorul judecătoresc este exponentul puterii de stat. Doar executorul judecătoresc licențiat și investit în condițiile prezentei legi poate efectua executarea silită. [...] (3) Activitatea executorului judecătoresc se desfășoară în condițiile legii, cu respectarea drepturilor și a intereselor legitime ale părților în procedura de executare și ale altor persoane interesate, fără deosebire de rasă, de naționalitate, de origine etnică, de limbă, de religie, de sex, de apartenență politică, de avere, de origine socială sau de orice alt criteriu.*”

Dreptul participanților la procedura de executare silită de a contesta actele Executorului judecătoresc este consacrat și la art. 3 alin. (1) din Legea privind executorii judecătorești nr. 113 din 17.06.2010, după cum urmează: „Actul întocmit de executorul judecătoresc, în limitele competențelor sale legale, este **act procesual de autoritate publică, are forță probantă, se prezumă a fi legal, iar în cazul când este întocmit în cadrul procedurii de executare, **poate fi contestat în modul stabilit de Codul de executare**.”** Modul stabilit de Codul de executare se referă la condițiile, termenele de contestare a actelor Executorului judecătoresc și nu poate fi interpretat în sensul lipirii participanților la proces de dreptul de a contesta actele respective.

Dacă la art. 61 alin. (3) Cod de Executare, legiuitorul a prevăzut expres dreptul creditorului de a contesta Încheierea privind refuzul de a primi documentul executoriu spre executare, rezultă că **debitorul și alți participanți la proces** (în conformitate cu **dreptul la un proces echitabil** – art. 6 alin. (1) CEDO, **egalitatea în drepturi** – art. 16 alin. (2) din Constituția RM, art. 26 CPC) **au facultatea să atace Încheierea de intentare a procedurii de executare silită emisă cu încălcarea dispozițiilor art. 61 alin. (1) lit. a), c), d) CE, fapt ce omis din norma supusă controlului constituționalității.**

Conform art. 4 CPC, „*Sarcinile procedurii civile constau în judecarea justă, în termen rezonabil, a cauzelor de apărare a drepturilor încălcate sau contestate, a libertăților și a intereselor legitime ale persoanelor fizice și juridice și asociațiilor lor, ale autorităților publice și ale altor persoane care sînt*

subiecte ale raporturilor juridice civile, familiale, de muncă și ale altor raporturi juridice, precum și în apărarea intereselor statului și ale societății, în consolidarea legalității și a ordinii de drept, în prevenirea cazurilor de încălcare a legii.”

În jurisprudența sa, Curtea de la Strasbourg menționează următoarele: „O persoană care, în mod plauzibil, se pretinde victimă a unei încălcări a drepturilor recunoscute în Convenție trebuie să dispună de o cale de atac în fața unei „instanțe” naționale pentru a obține o hotărâre privind capătul său de cerere și, după caz, să obțină despăgubiri.” [*Klass și alții împotriva Germaniei*, 1978, pct. 64; *Silver și alții împotriva Regatului Unit*, 1983, pct. 113; *Leander împotriva Suediei*, 1987, pct. 77 lit. a)].

Pentru a fi efectivă, o cale de atac trebuie să fie capabilă să ofere în mod direct o reparație pentru situația criticată (*Pine Valley Developments Ltd și alții împotriva Irlandei*, decizia Comisiei, 1989).

Statele au, în special, obligația de a institui proceduri judiciare care implică garanții suficiente și, prin urmare, le permit tribunalelor să soluționeze în mod eficient și corect orice litigii între persoane private, precum și cele între indivizi și stat (*Sovtransavto Holding v. Ucraina*, 25 iulie 2002, §§ 96, 97).

În acest sens, menționăm că debitorii nu au niciun remediu prin care se pot apăra împotriva unei Încheieri de primire spre executare ilegală, emisă de Executorul Judecătoresc în baza unui document executoriu neconform și, în privința acesteia, instanța de judecată nu este împuternicită, potrivit cadrului legal în vigoare, să exercite controlul judecătoresc.

Prin urmare, Debitorii, la moment, prin prisma art. 60 alin. (4) din Codul de Executare nu au posibilitatea să dispună de o cale de atac efectivă împotriva Încheierii menționate. Or, pentru a fi efectivă, o cale de atac trebuie să fie capabilă să ofere în mod direct o reparație pentru situația criticată (*Pine Valley Developments Ltd și alții împotriva Irlandei*).

Cerințele de la art. 6 CEDO pot fi relevante pentru evaluarea caracterului efectiv al unei căi de atac în sensul art. 13 din Convenție. Ca regulă generală, criteriul fundamental de echitate, care include egalitatea armelor, este un element constitutiv al unei căi de atac efective. O cale de atac nu poate fi considerată efectivă decât dacă sunt asigurate condițiile minime care permit unui reclamant să conteste o decizie care restrânge drepturile sale ce decurg din prezenta Convenție (*Csüllög împotriva Ungariei*, 2011, pct. 46).

B. Pretinsa încălcare a art. 46 din Constituție

Menționăm că, în cazul emiterii unei Încheieri de intentare a procedurii de executare silită în lipsa unui document executoriu valabil se încalcă principiul legalității (art. 2 CE), precum și dreptul de proprietate al debitorilor, consacrat la art. 1 din Protocolul nr. 1 CEDO, art. 46 din Constituția Republicii Moldova și art. 501 Cod Civil în vigoare.

Astfel, inviolabilitatea proprietății este garantată de Convenția Europeană a Drepturilor Omului, de Constituția Republicii Moldova și Codul Civil în vigoare.

Astfel, dispunerea intentării unei proceduri de executare silită împotriva Debitorilor, dispunerea măsurilor de asigurare a executării silită și a măsurilor de executare silită - în lipsa unui document executoriu valabil – constituie o încălcare a legalității procedurii de executare silită și a dreptului de proprietate al debitorilor. Or, executarea silită efectuată în absența unui titlu executoriu

reprezintă o gravă încălcare a normelor imperative a Codului de Executare, care ocrotesc atât drepturi și interese legitime private, cât și interesul public general.

Conform art. 10 Cod de Executare, „(1) **Executarea silită** reprezintă un ansamblu de **măsuri, prevăzute de prezentul cod, prin care creditorul realizează, prin intermediul executorului judecătoresc, cu concursul organelor de stat abilitate, drepturile sale, recunoscute printr-un document executoriu, dacă debitorul nu-și îndeplinește benevol obligațiile.**

(2) **Executarea silită începe prin sesizarea executorului judecătoresc în condițiile legii și se efectuează prin orice formă prevăzută de prezentul cod, simultan sau succesiv, până la realizarea dreptului recunoscut prin documentul executoriu, până la achitarea dobânzilor, a penalităților sau a altor sume, acordate potrivit legii, precum și a cheltuielilor de executare.**

(3) **Executarea silită se efectuează în baza unui titlu executoriu sau a unui alt document care, potrivit prezentului cod, este document executoriu.”**

Dat fiind faptul că executarea silită este opusul executării benevole, rezultă că procedura de executare silită, ca una îndeplinită fără consimțământul debitorului, necesită a fi legală. Or, dacă însuși intentarea procedurii de executare silită nu a fost efectuată în cadrul legal (Codul de Executare) – suntem în prezența unui abuz de drept al Executorului judecătoresc și a unor acte procesuale de autoritate publică ilegale (Încheierile nr. 078-691/2021 din 25.01.2021 și nr. 078-691/2021 din 25.01.2021), emise în absența unui document executoriu valabil.

Coroborând situația de fapt cu prevederile sus-citate, accentuăm că privarea de un remediu efectiv împotriva acțiunilor abuzive ale Executorului judecătoresc reprezintă o ingerință nejustificată și ilegală în dreptul de proprietate al debitorilor.

F. CERINȚELE AUTORULUI SESIZĂRII

Curtea menționează că excepția de neconstituționalitate reprezintă un instrument de apărare a drepturilor și a libertăților fundamentale și poate fi ridicată doar ca un incident în cadrul examinării acțiunii principale. Prin urmare, norma contestată trebuie să aibă incidență în soluționarea cauzei aflate pe rolul instanței de judecată (a se vedea HCC nr. 2 din 9 februarie 2016, § 78).

În contextul celor expuse mai sus, solicităm Curții Constituționale exercitarea controlului constituționalității asupra sintagmei „**poate fi contestată doar de debitor, în temeiul prevăzut la art. 61 lit. b), e) și f) din prezentul cod**”, utilizată în cadrul art. 60 alin. (4) Cod de Executare, raportate la prevederile art. 1 alin. (3), art. 16, art. 20 și art. 46 din Constituție.

G. LISTA DOCUMENTELOR RELEVANTE

1. *Ordinul de angajare al dlui Neruh Serghei;*
2. *Procura autenticată notarial nr. 8620 din 21.05.2019.*

H. DECLARAȚIA ȘI SEMNĂTURA AUTORULUI SESIZĂRII**DECLARAȚIE**

Subsemnatul Neruh Serghei, Directorul Financiar, acționând în interesele SRL „Suvorov-Vin”, declar pe propria onoare că informațiile prezentate în prezenta sesizare în fața Curții Constituționale sunt veridice.

Cu respect,

Neruh Serghei,

Director Financiar SRL „SUVOROV-VIN”

(în baza Procurii autentificate notarial nr. 8620 din 21.05.2019)

ÎN C H E I E R E

09 noiembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău
În componența sa:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Nelea Budăi
Viorica Mihaila și Iurie Cotruță

Examinînd fără participarea părților cererea reprezentantului SRL „Esmalda” și SRL „Suvorov-Vin” Neruh Serghei privind ridicarea excepției de neconstituționalitate depusă în cadrul examinării cererii de recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău sediul Centru, emisă la 10 septembrie 2021, în cauza civilă nr.25-357/2021, prin care a fost respinsă ca neîntemeiată cererea depusă de debitorii SRL „Esmalda” și SRL „Suvorov-Vin” împotriva creditorului SA „Tomai-Vinex”, intervenient accesoriu Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală privind contestarea actelor emise de executorul judecătoresc Vinaga Corneliu, după expunerea esenței cauzei de către judecătorul - raportor Iurie Cotruță, a

c o n s t a t a t:

La 01 februarie 2021, debitorii „ESMALDA” S.R.L. și „SUVOРОВ-VIN” S.R.L. au depus cerere împotriva executorului judecătoresc Vinaga Corneliu, prin care au solicitat anularea încheierii de primire spre executare și de intentare a procedurii de executare nr. 078- 691/2021 din 25 ianuarie 2021 și a Încheierii de aplicare a măsurilor de asigurare nr. 078- 691/2021 din 25 ianuarie 2021.

Ulterior, în ședința de judecată din 07 iunie 2021, debitorii „ESMALDA” S.R.L. și „SUVOРОВ-VIN” S.R.L. au concretizat cererea de părți (f.d. 125-128), prin înaintarea cererii privind contestarea încheierii de primire spre executare și de intentare a procedurii de executare și a încheierii de aplicare a măsurilor de asigurare împotriva creditorului „TOMAI-VINEX” S.A., intervenienți accesorii executorul judecătoresc Vinaga Corneliu, Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală a Republicii Moldova.

Suplimentar, prin cererea concretizată înregistrată sub numărul 053/1-31419, la 09 august 2021, prin intermediul Direcției evidență și documentare procesuală (f.d. 151-180), debitorii reiterează că, titlul executoriu la care face trimitere executorul judecătoresc nu respectă prevederile legale cu privire la conținutul documentului executoriu, și, prin urmare, reprezintă un document nevalabil, care nu poate produce efecte juridice.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul centru emisă la 10 septembrie 2021, a fost respinsă cererea de contestare înaintată de către debitorul „ESMALDA” S.R.L. și debitorul „SUVOРОВ-VIN” S.R.L. împotriva creditorului „TOMAI-VINEX” S.A., intervenienți accesorii executorul judecătoresc Vinaga Corneliu, Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală a Republicii Moldova privind

contestarea încheierii de primire spre executare și de intentare a procedurii de executare și a încheierii de aplicare a măsurilor de asigurare, ca neîntemeiată.

Invocând netemeinicia încheierii primei instanțe, la 21 septembrie 2021, SRL „Esmalda” și SRL „Suvorov-Vin” au declarat recurs, prin care au solicitat casarea încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, emisă la 10 septembrie 2021, cu emiterea unei noi prin care să se anuleze încheierile executorului Judecătoresc Vînaga Corneliu nr. 078- 691/2021 din 25 ianuarie 2021 și a încheierii de aplicare a măsurilor de asigurare nr. 078- 691/2021 din 25 ianuarie 2021.

La 09 noiembrie 2021, Neruh Serghei în interesele SRL „Esmalda” și SRL „Suvorov-Vin” a depus o cerere privind ridicarea excepției de neconstituționalitate conform Constituției RM art. 135 alin 1 lit. a), în vederea verificării constituționalității sintagmei „poate fi contestată doar de debitor, în temeiul prevăzut la art.61 lit. b), e) și f) din prezentul cod” din cadrul art. 60 alin. (4) din Codul de executare, care nu au constituit obiectul controlului constituționalității până în prezent.

Relevă că prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei - Aplicabilitatea prevederilor contestate se rezumă inclusiv, dar nelimitându-se la ceea ce, instanța de judecată va trebui să exercite controlul judecătoresc asupra legalității emiterii încheierii executorului judecătoresc de admitere spre executare a unui document care nu reprezintă un document executoriu, în sensul Codului de executare.

Prin sesizarea sa de ridicare a excepției de neconstituționalitate, Debitorii accentuează următoarele:

În jurisprudența sa, Curtea de la Strasbourg menționează următoarele: „O persoană care, în mod plauzibil, se pretinde victimă a unei încălcări a drepturilor recunoscute în Convenție trebuie să dispună de o cale de atac în fața unei „instanțe” naționale pentru a obține o hotărâre privind capătul său de cerere și, după caz, să obțină despăgubiri.” [*Klass și alții împotriva Germaniei*, 1978, pct. 64; *Silver și alții împotriva Regatului Unit*, 1983, pct. 113; *Leander împotriva Suediei*, 1987, pct. 77 lit. a).

Pentru a fi efectivă, o cale de atac trebuie să fie capabilă să ofere în mod direct o reparație pentru situația criticată (*Pine Valley Developments Ltd și alții împotriva Irlandei*, decizia Comisiei, 1989).

Statele au, în special, obligația de a institui proceduri judiciare care implică garanții suficiente și, prin urmare, le permit tribunalelor să soluționeze în mod eficient și corect orice litigii între persoane private, precum și cele între indivizi și stat (*Sovtransavto Holding v. Ucraina*, 25 iulie 2002, §§ 96, 97).

Dat fiind faptul că executarea silită este opusul executării benevole, rezultă că procedura de executare silită, ca una îndeplinită fără consimțământul debitorului, necesită a fi legală. Or, dacă însuși intentarea procedurii de executare silită nu a fost efectuată în cadrul legal (Codul de executare) – persistă un abuz de drept al Executorului judecătoresc și a unor acte procesuale de autoritate publică ilegale (încheierile nr. 078-691/2021 din 25.01.2021 și nr. 078-691/2021 din 25.01.2021), emise în absența unui document executoriu valabil.

Coroborând situația de fapt cu prevederile sus-citate, accentiază că privarea de un remediu efectiv împotriva acțiunilor abuzive ale executorului judecătoresc reprezintă o ingerință nejustificată și ilegală în dreptul de proprietate al debitorilor.

Prin urmare, Debitorii, la moment, prin prisma art. 60 alin. (4) din Codul de executare nu au posibilitatea să dispună de o cale de atac efectivă împotriva încheierii menționate. Or, pentru a fi efectivă, o cale de atac trebuie să fie capabilă să ofere în mod direct o reparație pentru situația criticată (Pine Valley Developments Ltd și alții împotriva Irlandei).

Cerințele de la art. 6 CEDO pot fi relevante pentru evaluarea caracterului efectiv al unei căi de atac în sensul art. 13 din Convenție. Ca regulă generală, criteriul fundamental de echitate, care include egalitatea armelor, este un element constitutiv al unei căi de atac efective. O cale de atac nu poate fi considerată efectivă decât dacă sunt asigurate condițiile minime care permit unui reclamant să conteste o decizie care restrânge drepturile sale ce decurg din prezenta Convenție (Csullog împotriva Ungariei, 2011, pct. 46).

Solicită admiterea cererii privind sesizarea Curții Constituționale în vederea verificării constituționalității sintagmei „*poate fi contestată doar de debitor, în temeiul prevăzut la art.61 lit. b), e) și f) din prezentul cod*” din cadrul art. 60 alin. (4) din Codul de executare, care nu au constituit obiectul controlului constituționalității până în prezent.

Studiind materialele cauzei, Colegiul civil consideră că cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a sintagmei „*poate fi contestată doar de debitor, în temeiul prevăzut la art.61 lit. b), e) și f) din prezentul cod*” din cadrul art. 60 alin. (4) din Codul de executare, care nu au constituit obiectul controlului constituționalității până în prezent este întemeiată și urmează a fi admisă din următoarele considerente:

În conformitate cu art. 12¹ alin. (1) din Codul de procedură civilă, (1) În cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională.

(2) La ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale, instanța nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:

a) obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art.135 alin.(1) lit.a) din Constituție;

b) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia ori este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;

c) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;

d) nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate.

(3) Ridicarea excepției de neconstituționalitate se dispune printr-o încheiere care nu se supune niciunei căi de atac și care nu afectează examinarea în continuare

a cauzei, însă pînă la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate se amîină pledoariile.

(4) Dacă nu sînt întrunite cumulativ condițiile specificate la alin.(2), instanța refuză ridicarea excepției de neconstituționalitate printr-o încheiere care poate fi atacată odată cu fondul cauzei.

(5) Instanța de judecată poate ridica excepția de neconstituționalitate doar dacă cererea de chemare în judecată sau cererea de apel a fost acceptată în modul prevăzut de lege ori dacă cererea de recurs împotriva hotărîrii sau deciziei curții de apel a fost declarată admisibilă conform legii.

Potrivit art. 20 din Constituția RM „(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime. (2) Nici o lege nu poate îngreuna accesul la justiție.”

În conformitate cu art. 23 din Constituția RM „(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative”.

Prevederile art. 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituție, statuează că, Curtea Constituțională exercită, la sesizare, controlul constituționalității legilor și hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, precum și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte și rezolvă cazurile excepționale de neconstituționalitate a actelor juridice, sesizate de Curtea Supremă de Justiție, iar art. 4 alin. (1) lit. a) din Codul jurisdicției constituționale prevede că, în exercitarea jurisdicției constituționale, Curtea Constituțională efectuează, la sesizare, controlul constituționalității legilor și hotărârilor Parlamentului, decretelor Președintelui Republicii Moldova, hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, precum și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.

Colegiul civil reține că, potrivit hotărârii Curții Constituționale nr. 15 din 06 mai 1997 cu privire la interpretarea art. 135 alin. (1) lit. g) din Constituția Republicii Moldova, excepția de neconstituționalitate exprimă o legătură organică, logică între problema de constituționalitate și fondul litigiului principal. Ea poate fi invocată ca incident din inițiativa părților sau din oficiu de instanța de judecată. Elementele principale ale excepției de neconstituționalitate sînt: necesitatea efectuării unui control de neconstituționalitate; existența raportului triumphiular între partea aflată în proces, ale cărei drepturi sau interese au fost eventual lezate printr-o normă neconstituțională, instanța de judecată, în fața căreia se invocă neconstituționalitatea și Curtea Constituțională, chemată să soluționeze excepția de neconstituționalitate; obiectul excepției de neconstituționalitate care este mai larg, incluzând nu numai legile, ci și alte acte normative.

Raportând aceste dispoziții la circumstanțele speței, Colegiul conchide că acesta nu este îndreptățit de a se expune asupra temeiniciei sesizării Curții Constituționale înaintate de către reprezentantului Neruh Serghei în interesele SRL „Esmalda” și SRL „Suvorov-Vin”, instanța de recurs reținând doar faptul că se invocă există incertitudine privind constituționalitatea prevederilor legale invocate ce urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei, la fel și că obiectul excepției intră în

categoria actelor prevăzute la art.135 alin.(1) lit.a) din Constituție; excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia; prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; nu există o hotărîre anterioară a Curții Constituționale avînd ca obiect prevederile contestate.

La caz, colegiul constată că se întrunesc toate condițiile legale, prevăzute de art. 12¹ alin. (1) din Codul de procedură civilă pentru a ridica excepția de neconstituționalitate și de a sesiza Curtea Constituțională.

În baza celor expuse, în conformitate cu art. 12¹, art.269-270 CPC, Colegiul civil,

D i s p u n e:

Se admite cererea reprezentantului SRL„Esmalda” și SRL„Suvorov-Vin” Neruh Serghei privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, cu expedierea sesizării în adresa Curții Constituționale.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele completului, judecător

Nelea Budăi

Judecători:

Viorica Mihaila

Iurie Cotruță

